

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos apskaitos instituto
standartų tarybos 2004 m. gruodžio 8 d.
nutarimu Nr. 12

23-IASIS VERSLO APSKAITOS STANDARTAS „TURTO NUVERTĖJIMAS“

(Žin., 2004, Nr. 180-6700; 2006, Nr. 37-1329; 2007, Nr. 1-60; 2010, Nr. 144-7404; 2011, Nr. 47-2266; 2011, Nr. 48-2355; 2012, Nr. [153-7898](#); 2013, Nr. [104-5127](#))

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šio standarto tikslas – nustatyti, kaip turi būti įvertinamas, registruojamas apskaitoje ir pateikiamas finansinėse ataskaitose ilgalaikio turto nuvertėjimas (nuostolis dėl vertės sumažėjimo).

Punktas pakeistas:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

2. Šis standartas turi būti taikomas nustatant turto nuvertėjimo požymius ir parodant turtą finansinėse ataskaitose ne didesne verte nei jo atsiperkamoji vertė.

Punktas pakeistas:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

3. Šis standartas turi būti taikomas registruojant apskaitoje reikšmingą ilgalaikio turto (tiek atskiro turto vieneto, tiek sugrupuoto į įplaukas kuriančius vienetus) nuvertėjimą, išskyrus:

3.1. atidėtųjų mokesčių turto;

3.2. finansinio turto, kurio vertės sumažėjimas įvertinamas vadovaujantis 18-uju verslo apskaitos standartu „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“;

3.3. žemės ūkio veikloje naudojamo biologinio turto.

Punktas pakeistas:

Nr. VAS-4, 2006-03-28, Žin., 2006, Nr. 37-1329 (2006-04-04);

Punktas pakeistas:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Išbrauktos sąvokos Grynoji galimo pardavimo kaina ir Nusidėvėjimas (amortizacija):

Nr. VAS-5, 2011-04-21, Žin., 2011, Nr. 48-2355 (2011-04-23)

Aktyvioji rinka – rinka, atitinkanti visus šiuos kriterijus:

- a) prekiaujama vienu ar keliais turtais;
- b) bet kuriuo metu yra pirkėjų (pardavėjų), ketinančių pirkti ar parduoti turtą;
- c) informacija apie parduodamo turto rinkos kainas yra prieinama visuomenei.

Sąvoka pakeista:

Nr. VAS-36, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 144-7404 (2010-12-09)

Atsiperkamoji vertė – didesnė iš šių verčių: tikroji turto vertė atėmus pardavimo išlaidas arba to turto naudojimo vertė.

Sąvoka pakeista:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

Balansinė vertė – suma, kuria turtas yra parodytas balanse.

Diskontavimas – būsimosios pinigų vertės perskaičiavimas į dabartinę vertę.

Diskonto norma – investicijos gražos norma, kuri atspindi pinigų laiko vertę ir dabartinę turtui būdingą riziką.

Diskontuoti pinigų srautai – būsimieji pinigų srautai, apskaičiuoti einamuoju ataskaitiniu laikotarpiu konkrečiai datai, taikant diskonto normą.

Grynieji būsimieji pinigų srautai – numatomų įplaukų ir išmokų skirtumas.

Įplaukas kuriantis vienetas – mažiausias atskiras turto vienetas ar turto vienetų grupė, kuri, nuolat naudojant turtą, kuria įplaukas, dažniausiai nepriklausančias nuo įplaukų iš kito turto vieneto ar turto vienetų grupės.

Naudingo tarnavimo laikas – ribotas laikotarpis, kuriuo įmonės veikloje naudojamas turtas gali teikti naudos. Naudingo tarnavimo laikas taip pat gali būti nustatomas pagal gaminių ir produkcijos vienetų, kuriuos tikimasi pagaminti (gauti) naudojant šį turtą, skaičių.

Sąvoka pakeista:

Nr. VAS-36, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 144-7404 (2010-12-09)

Naudojimo vertė – dabartinė vertė grynujų būsimųjų pinigų srautų, kuriuos tikimasi gauti turtą naudojant ir jį perleidžiant, pasibaigus jo naudingo tarnavimo laikui.

Nuvertėjimas (nuostolis dėl vertės sumažėjimo) – suma, kuria turto balansinė vertė yra didesnė už jo atsiperkamąją vertę.

Pardavimo išlaidos – išlaidos, tiesiogiai priskirtinos turto pardavimui ar kitokiam perleidimui.

III. TURTO, KURIS GALI NUVERTĖTI, APSKAITA IR NUVERTĖJIMO POŽYMIAI

4. Jei turto balansinė vertė yra didesnė už jo atsiperkamąją vertę, turtas yra nuvertėjęs. Jei skirtumas yra reikšmingas, tokio turto balansinė vertė turi būti sumažinta iki atsiperkamosios vertės.

5. Sudarydama finansines ataskaitas, įmonė turi nustatyti, ar yra turto nuvertėjimo požymių, ir, jei yra bent vienas toks požymis, apskaičiuoti jo atsiperkamąją vertę ir palyginti ją su balansine verte.

Punktas pakeistas:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

6. Nustatydama, ar turtas nuvertėjo, įmonė turi atsižvelgti į išorinius ir vidinius požymius:

6.1. išorinių turto nuvertėjimo požymių pavyzdžiai gali būti:

6.1.1. per ataskaitinį laikotarpį reikšmingai sumažėjo turto rinkos kaina ir šis sumažėjimas nėra trumpalaikis;

6.1.2. per ataskaitinį laikotarpį įmonės veiklos technologinėje, ekonominėje ar teisinėje aplinkoje arba rinkoje, kuriai turtas yra skirtas, įvyko pokyčių, padariusių reikšmingą įtaką turto vertei, arba pagrįstai tikimasi, kad tokių pokyčių bus ateityje;

6.1.3. per ataskaitinį laikotarpį pakilo rinkos palūkanų ar kitos investicijų gražos rinkoje normos ir tikėtina, kad tai paveiks diskonto normą, taikomą apskaičiuojant turto naudojimo vertę, o dėl to reikšmingai sumažės turto atsiperkamoji vertė;

6.2. vidinių turto nuvertėjimo požymių pavyzdžiai gali būti:

6.2.1. įmonė turi turto, kuris dar nėra visiškai nudėvėtas (amortizuotas), tačiau jau nebenaudojamas įmonės veikloje;

6.2.2. įmonė turi nebaigtų statyti objektų, kurių nežadama užbaigti arba kuriuos užbaigti būtų ekonomiškai nenaudinga;

6.2.3. įmonės turtas yra labai sugadintas dėl stichinių nelaimių ar kitų veiksnių;

6.2.4. įmonės iš turto nuomos gaunamos pajamos nepadengia to turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ir kitų to turto eksploatavimo išlaidų;

6.2.5. investavus į kitą įmonę, konsoliduotuosiose finansinėse ataskaitose parodytas prestižas, tačiau įmonė, į kurią investuota, nėra tokia pelninga, kaip buvo tikimasi įsigijimo momentu. Šiuo atveju prestižo vertė gali būti sumažėjusi.

Punktas pakeistas:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

6.2.6. per ataskaitinį laikotarpį reikšmingai pasikeitė arba tikėtina, kad greitai pasikeis turto naudojimo būdas ir / ar mastas, o tai neigiamai paveiks įmonės veiklą. Tokių pasikeitimų pavyzdžiai gali būti: veiklos reorganizavimas ar nutraukimas, turto perleidimas anksčiau nei buvo numatyta, turto pakeitimas dėl technologijų atnaujinimo.

6.2.7. yra požymių, rodančių, kad įmonės turto teikiama ekonominė nauda yra ar bus mažesnė, nei tikėtasi.

7. Įmonė gali nustatyti ir kitus 6 punkte nepaminėtus turto nuvertėjimo požymius.

8. Jei rinkos palūkanų ar kitos investicijų gražos rinkoje normos per laikotarpį padidėja (6.1.3. punktas), įmonė neprivalo skaičiuoti turto atsiperkamosios vertės:

8.1. jei turto naudojimo vertei apskaičiuoti taikytina diskonto norma nėra arba tikėtina, kad nebus paveikta šių rinkos normų padidėjimo (pavyzdžiui, trumpalaikių palūkanų normų padidėjimas gali neturėti didelės įtakos diskonto normai, taikomai turtui, kurio likęs naudingo tarnavimo laikas yra pakankamai ilgas); arba

8.2. jei yra tikėtina, kad turto naudojimo vertei apskaičiuoti taikyta diskonto norma bus paveikta šių rinkos normų padidėjimo, tačiau tuo pačiu turėtų padidėti ir grynieji būsimieji pinigų srautai, ir dėl to atsiperkamoji vertė reikšmingai nesumažės.

9. Tai, kad sumažėja turto ekonominė nauda (6.2.7. punktas), gali parodyti šie požymiai:

9.1. turtui eksploatuoti ar prižiūrėti reikia daugiau išlaidų, nei buvo numatyta iš pradžių;

9.2. faktiniai pinigų srautai iš to turto arba jo uždirbamas pelnas yra reikšmingai mažesni, nei buvo numatyta.

10. Nustatant, ar reikia perskaičiuoti turto atsiperkamąją vertę, atsižvelgiama ar nuvertėjimo požymis gali nulemti reikšmingą atsiperkamosios vertės pasikeitimą. Pavyzdžiui, jei anksčiau apskaičiuota turto atsiperkamoji vertė buvo daug didesnė už jo balansinę vertę, įmonė neturi perskaičiuoti to turto atsiperkamosios vertės, jei neįvyko nieko reikšmingo, kas galėjo pakeisti atsiperkamosios ir balansinės vertės skirtumą.

Punktas pakeistas:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

11. Jei yra požymių, kad turtas gali būti nuvertėjęs, tačiau skaičiavimai rodo, kad nuostolio dėl vertės sumažėjimo pripažinti nereikia, papildomai reikėtų patikrinti, ar nereikia patikslinti turto likusio naudingo tarnavimo laiko, nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo metodo ar likvidacinės vertės.

11¹. Valstybės ir savivaldybės įmonių pajamoms uždirbti nenaudojamo patikėjimo teise gauto turto, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, nuvertėjimas nustatomas tik tada, kai toks turtas sugadinamas stichinių nelaimių ar kitų veiksnių.

Standartas papildytas nauju punktu:

Nr. [VAS-16](#), 2013-09-30, Žin., 2013, Nr. 104-5127 (2013-10-03)

IV. TURTO ATSIPERKAMOJI VERTĖ

12. Jei yra požymių, kad turtas nuvertėjo, turi būti nustatyta to turto atsiperkamoji vertė. Kartais nuolat naudojamas atskiras turto vienetas nesukuria įplaukų, kurias būtų galima pagrįstai atskirti nuo kito turto kuriamų įplaukų. Tada įmonė turi apskaičiuoti įplaukas kuriančio vieneto (turto grupės), kuriam tas turtas priklauso, atsiperkamąją vertę. Tačiau atskiro turto vieneto galimo vertės sumažėjimo atveju (pavyzdžiui, įvykus stichinei nelaimi, padariusiai reikšmingą įtaką turto vertei, arba nusprendus neužbaigti statybos projekto) atsiperkamoji vertė apskaičiuojama atskiram turto vienetai.

13. Įplaukas kuriantis vienetas – mažiausias turto vienetas ar turto vienetų grupė, kuri, nuolat naudojant turtą, kuria įplaukas, dažniausiai nepriklausančias nuo įplaukų iš kito turto ar turto grupės. Pavyzdžiui, jei įmonė gali apskaičiuoti atskiro įrengimo atsiperkamąją vertę, ji neturi jo priskirti visai gamybos linijai ir mažiausiu įplaukas kuriančiu vienetu turi laikyti atskirą įrengimą. Jeigu to padaryti neįmanoma, reikėtų apskaičiuoti visos gamybos linijos, kuriai tas įrengimas priklauso, atsiperkamąją vertę.

14. Įmonė gali pasirinkti įvairius kriterijus, pagal kuriuos turtas skirstomas į įplaukas kuriančius vienetus. Pavyzdžiui, gali būti skirstoma pagal produktų grupes, struktūrinius padalinius, veiklos rinkas ir panašiai.

15. Grupuojant turtą, svarbu, kad būtų sudaryta kiek įmanoma mažesnė turto grupė ir į ją būtų įtrauktas visas turtas, kuriantis tiesiogiai susijusį įplaukų iš nuolatinio jo naudojimo srautą. Taip pat svarbu, kad to paties turto ar tos pačios turto grupės įplaukas kuriantys vienetai būtų vienodai grupuojami visais ataskaitiniais laikotarpiais, jeigu nėra pagrindo jų grupavimo keisti.

16. Gali būti atvejų, kai neįmanoma arba netikslinga turtą skaidyti į atskirus įplaukas kuriančius vienetus. Pavyzdžiui, penki atskiri gamyklos cechai gamina detales vienam gaminiui, kuris surenkamas šeštame ceche. Gatavus gaminius realizuoja gamyklos pardavimo tarnyba. Gamyklos turto netikslinga skaidyti į atskirus įplaukas kuriančius vienetus, kadangi įplaukas kuriantis vienetas yra visa gamykla.

17. Ne visada būtina nustatyti ir tikrąją turto vertę atėmus pardavimo išlaidas, ir jo naudojimo vertę. Jei kuri nors iš šių sumų yra didesnė už turto balansinę vertę, laikoma, kad turto vertė nesumažėjusi ir kitos sumos apskaičiuoti nebūtina.

Punktas pakeistas:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

V. TIKROJI TURTO VERTĖ ATĖMUS PARDAVIMO IŠLAIDAS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

18. Vertinant turto atsiperkamąją vertę, tikroji turto vertė nustatoma:

18.1. Pagal kainą, kuri nurodyta pardavimo sutartyje, jei ji yra pasirašyta.

18.2. Jei pardavimo sutartis nesudaryta, tačiau analogišku turtu prekiaujama aktyviojoje rinkoje, tikroji turto vertė nustatoma pagal rinkos kainą. Turto rinkos kaina yra pirkėjų siūloma kaina. Jei pirkėjai kainos nesiūlo, tikroji vertė skaičiuojama remiantis paskutinio analogiško sandorio kaina, jeigu ekonominės sąlygos nuo sandorio dienos iki turto atsiperkamosios vertės nustatymo dienos reikšmingai nepasikeitė.

18.3. Jei pardavimo sutartis nesudaryta ir turto aktyviosios rinkos nėra, tikroji vertė nustatoma remiantis patikimiausia informacija apie sumą, kurią įmonė galėtų gauti pardavusi turtą paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną. Patikimiausia informacija gali būti įmonės skelbtų panašaus turto viešųjų pardavimo ir pirkimo aukcionų kainos, kvalifikuotų turto vertintojų panašaus turto įvertinimai ir kita informacija. Nustatydama pardavimo kainą, įmonė taip pat turėtų atsižvelgti į neseniai toje pačioje veiklos šakoje įvykdytus panašaus turto pardavimo sandorius. Tačiau tikroji turto vertė neturi būti nustatoma pagal priverstinio pardavimo atvejus, nebent įmonės vadovybė būtų priversta parduoti turtą nedelsiant.

Punktas pakeistas:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

19. Tikroji turto vertė atėmus pardavimo išlaidas yra suma, kuri gali būti gauta nesusijusioms šalims pardavus turtą arba įplaukas kuriantį turto vienetą ir atėmus galimas pardavimo išlaidas, išskyrus tas, kurios jau buvo pripažintos įsipareigojimais. Turto galimų pardavimo išlaidų pavyzdžiai gali būti teismo išlaidos, įvairūs sandorių mokesčiai, turto išvežimo ir kitos su pardavimu susijusios išlaidos. Darbo santykių nutraukimo, veiklos mažinimo ar reorganizavimo išlaidos turto pardavimo išlaidoms nepriskiriamos.

Punktas pakeistas:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

20. Jeigu nėra patikimos informacijos, pagal kurią galima nustatyti tikrąją turto vertę atėmus pardavimo išlaidas, tokiu atveju turto atsiperkamoji vertė nustatoma pagal jo naudojimo vertę.

Punktas pakeistas:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

VI. TURTO NAUDOJIMO VERTĖ

21. Turto naudojimo vertė nustatoma diskontuojant grynuosius būsimojus pinigų srautus, kuriuos numatoma gauti naudojant turtą ir jį perleidžiant pasibaigus jo naudingo tarnavimo laikui.

22. Grynieji būsimieji pinigų srautai apskaičiuojami remiantis tokiomis prielaidomis:

22.1. pinigų srautai turi remtis pagrįstomis ir patvirtintomis prielaidomis, kurios turėtų vyrauti likusį turto naudingo tarnavimo laiką. Vertinant pinigų srautus, reikia kiek galima daugiau vadovautis išoriniais informacijos šaltiniais (pvz., makroekonominė analizė, pramonės šakų apžvalga, statistiniais duomenimis);

22.2. pinigų srautai turi remtis naujausiomis įmonės vadovybės patvirtintomis finansinėmis sąmatomis arba prognozėmis. Šiomis sąmatomis arba prognozėmis pagrįsti planai turi apimti ne didesnę kaip 5 metų laikotarpį, nebent ilgesnis laikotarpis būtų pakankamai pagrįstas; ir

22.3. pinigų srautai, planuojami vėlesniam laikotarpiui nei turimų naujausių sąmatų ar prognozių laikotarpis, turi būti apskaičiuojami ekstrapoliuojant sąmatomis ar prognozėmis paremtus pinigų srautus, atsižvelgiant į pagrįstas prielaidas.

23. Apskaičiuojant grynuosius būsimuosius pinigų srautus, įtraukiamos šios įplaukos ir išmokos:

23.1. įplaukos, numatomos gauti nuolat naudojant turtą;

23.2. numatomos išmokos, susijusios su to turto naudojimu;

23.3. pinigų suma, numatoma gauti perleidus turtą jo naudingo tarnavimo laiko pabaigoje, jei ji yra pagrįstai tikėtina.

24. Su turtu susiję gryniesi būsimieji pinigų srautai turi būti apskaičiuojami pagal esamą turto būklę. Apskaičiuojant grynuosius būsimuosius pinigų srautus neįtraukiamos numatomos įplaukos ar išmokos, kurios susidarys dėl:

24.1. būsimo reorganizavimo, jeigu įmonė dar nėra įsipareigojusi jo vykdyti;

24.2. būsimųjų investicijų ar rekonstrukcijos, kuri pagerins turto naudingąsias savybes ir / ar padidins jo vertę. Tačiau apskaičiuojant grynuosius būsimuosius pinigų srautus yra įtraukiamos remonto ir eksploatacijos išlaidos, reikalingos išlaikyti turtą tokį, kad jis atitiktų nustatytą pirminę jo pajėgumo charakteristiką.

25. Apskaičiuojant grynuosius būsimuosius pinigų srautus taip pat neįtraukiama:

25.1. įplaukos ar išmokos, susijusios su finansine veikla;

25.2. mokamos ar grąžinamos pelno mokesčio sumos, kadangi diskonto norma turi būti nustatoma pelnui (nuostoliams) iki apmokestinimo ir gryniesi būsimieji pinigų srautai neturi apimti grąžinamų ar mokamų pelno mokesčio sumų.

26. Naudojimo vertė yra lygi diskontuotų grynujų būsimųjų pinigų srautų dabartinei vertei, kuri apskaičiuojama pagal šią formulę:

$$PS_{NPV} = PS_1 / (1+r)^1 + PS_2 / (1+r)^2 + \dots + PS_n / (1+r)^n, \text{ kur}$$

PS_{NPV} – diskontuotų grynujų pinigų srautų dabartinė vertė;

$PS_1 \dots PS_n$ – 1-ojo – n-ojo laikotarpio gryniesi būsimieji pinigų srautai;

r – diskonto norma, išreikšta vieneto dalimis;

$1 \dots n$ – laikotarpiai, kurių gryniesi būsimieji pinigų srautai skaičiuojami.

27. Paskutiniojo n-ojo laikotarpio pinigų srautas PS_n apima ir ateityje tikėtiną pinigų sumą, kurią numatoma gauti perleidus turtą jo naudingo tarnavimo laiko pabaigoje.

28. Diskonto norma turi būti apskaičiuota atsižvelgiant į dabartinę pinigų laiko vertę ir turtui būdingos rizikos įvertinimą. Diskonto norma neturi atspindėti rizikos, į kurią jau atsižvelgta

vertinant grynuosius būsimojus pinigų srautus (pvz., mažesnių pajamų prognozė, atsižvelgiant į tam tikrą rizikos elementą).

29. Diskonto norma gali būti nustatoma atsižvelgiant, pavyzdžiui, į:

Punktas pakeistas:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

29.1. įmonės naudojamo kapitalo vertės svartinį vidurkį;

29.2. įmonės ilgalaikių paskolų palūkanų normą;

29.3. ilgalaikių Vyriausybės vertybinių popierių diskonto normą, pakoreguotą atsižvelgiant į rizikos veiksnius, susijusius su įmone ir jos ūkio šaka (pageidautina, kad pasirinktoji Vyriausybės vertybinių popierių diskonto norma būtų to paties laikotarpio kaip ir vertinamo turto naudingo tarnavimo laikas);

29.4. kitas rinkoje taikomas paskolų palūkanų normas.

VII. TURTO NUVERTĖJIMO PRIPAŽINIMAS IR APSKAITA

30. Tik tuo atveju, kai turto atsiperkamoji vertė yra reikšmingai mažesnė už jo balansinę vertę, turto balansinė vertė turi būti sumažinta iki jo atsiperkamosios vertės. Suma, kuria sumažinama turto balansinė vertė, pripažįstama nuostoliu dėl vertės sumažėjimo.

31. Mažinant įplaukas kuriančio vieneto balansinę vertę, vertės sumažėjimo nuostoliai paskirstomi tokia tvarka: pirmiausia sumažinama įplaukas kuriančiam vienetui priskiriamo bet kokio prestižo balansinė vertė, paskui proporcingai mažinama to paties įplaukas kuriančio vieneto kito turto balansinė vertė. Paskirstydama vertės sumažėjimo nuostolį, įmonė neturi taip sumažinti atskiro turto vieneto balansinės vertės, kad ji taptų mažesnė už jo atsiperkamąją vertę arba taptų neigiama.

Standartas papildytas nauju punktu:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

32. Nuostolis dėl vertės sumažėjimo turi būti pripažįstamas veiklos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje, nebent turtas būtų apskaitoje registruojamas perkainota verte.

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

33. Jei turto apskaitai buvo taikomas perkainotos vertės būdas ir yra likusi nepanaudota perkainojimo rezervo (rezultatų) dalis, nuostolio dėl vertės sumažėjimo suma turi būti mažinamas perkainojimo rezervas (rezultatai). Jei to konkretaus turto perkainojimo rezervo (rezultatų) suma yra mažesnė už nuostolio dėl vertės sumažėjimo sumą, ta dalis, kuri yra didesnė už perkainojimo rezervo (rezultatų) sumą, pripažįstama ataskaitinio laikotarpio veiklos sąnaudomis.

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

34. Jei nuostolio dėl vertės sumažėjimo suma yra didesnė už to turto balansinę vertę, turto balansinė vertė mažinama iki nulio. Be to, reikia patikrinti, ar dėl likusios nuostolio sumos nereikia pripažinti įsipareigojimo arba aiškinamajame rašte atskleisti neapibrėžtojo įsipareigojimo.

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

35. Pripažinus nuostolį dėl vertės sumažėjimo, naujai apskaičiuota to turto nudėvimoji vertė turi būti nudėvėta (amortizuota) per visą likusį turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

35¹. Kai valstybės ir savivaldybės įmonių pajamoms uždirbti nenaudojamas patikėjimo teise gautas turtas, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, nuvertėja, apskaitoje registruojamas jo vertės ir ši turta, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo sumažėjimas.

Standartas papildytas nauju punktu:

Nr. [VAS-16](#), 2013-09-30, Žin., 2013, Nr. 104-5127 (2013-10-03)

VIII. TURTO NUVERTĖJIMO PANAIKINIMAS

36. Rengdama finansines ataskaitas, įmonė patikrina, ar yra požymių, kad ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais dėl vertės sumažėjimo pripažintas nuostolis sumažėjo. Jei tokių požymių yra, įmonė turi perskaičiuoti turto atsiperkamąją vertę ir, jei ji yra padidėjusi, panaikinti ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais dėl turto vertės sumažėjimo pripažintą nuostolį arba jo dalį. Prestižo nuvertėjimas nenaikinamas.

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

Punktas pakeistas:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

37. Vertindama, ar ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais pripažintas nuostolis dėl vertės sumažėjimo išnyko arba sumažėjo, įmonė turi atsižvelgti į išorinius ir vidinius požymius:

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

37.1. išorinių turto vertės padidėjimo požymių pavyzdžiai gali būti :

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

37.1.1. per ataskaitinį laikotarpį labai padidėjusi turto rinkos vertė;

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

37.1.2. įmonės veiklos technologinėje, rinkos, ekonominėje ar teisinėje aplinkoje įvyksta reikšmingų pokyčių, kurie padaro teigiamą įtaką turtui, kuris buvo nuvertėjęs;

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

37.1.3. sumažėja rinkos palūkanų norma ir todėl diskonto norma sumažėja tiek, kad reikšmingai padidėja įmonės turto atsiperkamoji vertė;

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

37.2. vidinių turto vertės padidėjimo požymių pavyzdžiai gali būti:

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

37.2.1. reikšmingai padidėja turto naudojimo mastas arba išplečiama jo naudojimo paskirtis;

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

37.2.2. apskaitos duomenys rodo, kad turto teikiama ekonominė nauda yra daug didesnė, nei buvo tikėtasi.

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

38. Nustatant, ar reikia panaikinti ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais pripažintą nuostolį dėl vertės sumažėjimo, turi būti atsižvelgiama į turto vertės pokyčio reikšmingumą.

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

Punktas pakeistas:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

39. Ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais pripažintas nuostolis dėl vertės sumažėjimo panaikinamas atsižvelgiant į 37 punkte nurodytus požymius, jei po paskutinio nuostolio pripažinimo pasikeitė įvertinimai, pagal kuriuos buvo nustatyta to turto atsiperkamoji vertė.

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

Punktas pakeistas:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

40. Įvertinimų pasikeitimo pavyzdžiai galėtų būti tokie:

40.1. pasikeičia atsiperkamosios vertės nustatymo bazė (pvz., praėjusį ataskaitinį laikotarpį atsiperkamoji vertė buvo nustatoma remiantis tikrąja verte atėmus pardavimo išlaidas, o dabar – naudojimo verte, jeigu viena iš jų reikšmingai pakito);

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

Punktas pakeistas:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

40.2. kai atsiperkamoji vertė buvo nustatoma pagal naudojimo vertę, įvertinimas gali pasikeisti, jei pasikeičia grynujų būsimųjų pinigų srautų suma, skaičiavimo laikotarpis ar diskonto normos;

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

40.3. kai atsiperkamosios vertės nustatymo bazė buvo tikroji vertė atėmus pardavimo išlaidas, įvertinimas gali pasikeisti, jei tikroji vertė atėmus pardavimo išlaidas reikšmingai padidėja.

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

Punktas pakeistas:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

41. Ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais pripažinto nuostolio dėl vertės sumažėjimo panaikinimas apskaitoje parodomas mažinant veiklos sąnaudas ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

42. Jei turtas buvo apskaitomas perkainota verte ir, registruojant nuostolį dėl vertės sumažėjimo, buvo sumažintas perkainojimo rezervas (rezultatai), o likusioji dalis, jei ji buvo, užregistruota pelno (nuostolių) ataskaitoje, panaikinant nuostolį, pirmiausiai mažinamos veiklos sąnaudos, o likusi dalis įtraukiama į perkainojimo rezervą (rezultatus).

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

43. Turto balansinė vertė, padidėjusi panaikinus nuostolį dėl vertės sumažėjimo, neturi būti didesnė už balansinę vertę, kuri būtų buvusi (atėmus amortizaciją ar nusidėvėjimą), jei ankstesniais laikotarpiais nuostolis nebūtų buvęs pripažintas.

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

44. Panaikinus nuostolį dėl vertės sumažėjimo ir padidinus turto vertę, naujai apskaičiuota to turto nudėvimoji vertė turi būti nudėvėta (amortizuota) per visą likusį turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

Standarto IX skyrius „Informacijos atskleidimas aiškinamajame rašte“ pripažintas netekusiu galios:

Nr. [VAS-41](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7898, (2012-12-29)

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Pakeistas skyriaus numeris:

Nr. [VAS-41](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7898, (2012-12-29)

45. Šis verslo apskaitos standartas turi būti taikomas sudarant 2005 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas.

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

Nr. VAS-32, 2006-12-22, Žin., 2007, Nr. 1-60 (2007-01-04)

Nr. [VAS-41](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7898, (2012-12-29)

46. Šio standarto 36 punkto nuostata, pagal kurią prestižo nuvertėjimas nenaikinamas, turi būti taikoma perspektyviai rengiant 2012 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas.

Standartas papildytas nauju punktu:

Nr. VAS-3, 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2266 (2011-04-21)

Pakeistas punkto numeris:

Nr. [VAS-41](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7898, (2012-12-29)